

KIRMIZIFARE

ISSN 1300-2091

çocuklar için edebiyat dergisi

Cilt: 7 Sayı: 75
Ocak 1998

Kırmızıfare Çocuklar İçin Edebiyat Dergisi 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 55. maddesi gereğince incelenmiş, eğitim ve öğretim açısından 24 Aralık 1990 tarihli, 2328 sayılı Tebliğler Dergisi'nde okullara tavsiye edilmiştir.

Kırmızıfare

ISSN 1300-3291
çocuklar için edebiyat dergisi

Cilt: 7 * Sayı: 75 * Ocak 1998

Sahibi ve Sorumlu Müdürü: Fatih Erdoğan

Danışma Kurulu:

Prof. Dr. Meral Alpay, Ferit Avcı, Yıldırım Derya, Mustafa Eremektar, Turan Yüksel

Abone Servisi:

Selma Erdoğan

*

Sayfa Tasarımı:

Meltem Önel

*

Ayda bir çıkar.

Fiyatı: 300.000TL

Abonelik Bedeli:

Yıllık 12 sayı: 3.500.000TL

(Cilt kapağı yıl sonunda abonelere ücretsiz gönderilir.)

Yurtdışı: DM70.

*

Baskı: Yayılcık Matbaası (567 80 03)

MAVİBULUT YAYINLARI

Yeniçarşı Cad. 33 Ferah Ap. Kat:4 80060 Galatasaray İstanbul

Tel: (0212)252 63 75-76 * Faks: (0212)244 08 60

mavibulut@superonline.com

*Derginizin bu sayısı
Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü tarafından
Türkiye'nin 700 kütüphanesinde okurlarına sunulmaktadır.*

Kapak: Ümit Ögmel.

Merhaba.

Yeni yılın gecikmiş olan bu ilk sayısında size güzel bir haberimiz var: Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü iki yıl aradan sonra bu yıl yine Kırmızıfare'ye abone oldu. Derginiz daha az sayıda da olsa yine ülkemizin birçok köşesindeki kütüphanede okurlarına kavuşacak.

Bu haberin sevinciyle gecikmiş sayılarımızı hızla çıkarmaya başladık. Bu süre içinde bizi bırakmadığınız için teşekkür ederiz.

1990 yılından beri gecikmelerine rağmen Kırmızıfare hâlâ var ve biz bunu size borçluyuz. Kırmızıfare'yi hazırlayan hepimizden hepimize sevgi...

Fatih Erdoğan

FINDIK FARESİ

HAYVANLARIN MUTLULUĞU

Timsah sırtıyor "kıs kıs kıs"
Maymun ise bana gülüyor
Niye gülüyorlar acaba?
Çok mutlular galiba

Kanguru amca kocaman
ayaklarına gülüyor
Tavşan zıplaya oynaya sırtıyor
Niye gülüyorlar acaba?
Beni gördüler de ondan.

TREN

Nurhan Gökçe COŞKUN
Şeyh Şamil İlkokulu

Bak şu taraftan tren sesleri geliyor
En önünde lokomotif
Ardından vagonları
Dökülüyorlar ortaya
Birer birer...

Bak şu taraftan tren sesleri geliyor
İçinde sevgi dolu insanlar getiriyor
"Çuf çuf çuf" diyerek
Dumanları çıkıyor
Yükseliyor göklere

İşte geldi tren
Evimizin önünden geçen
En son tren
Ama bu başka tren
Neden mi
O tren evimizin önünden geçen
En son tren
Bir daha evimizin önünden
tren geçmeyecekmiş anne

Elif DİKEÇ, İstanbul

Hayvanlar Hayvanat Bahçesinden Nasıl Kaçtılar

Bir zamanlar, şehirde bir hayvanat bahçesi vardı. Dünyanın dört bucağından gelen hayvanlarla doluydu bahçe: Hindistan'dan kaplanlar, Afrika'dan filler, Avustralya'dan Kangurular, Amerika'dan lamalar ve kutuplardan penguenler. Fakat, bu hayvanların hepsi de çok mutsuzdu; çünkü hayvanat bahçesi son derece bakımsızdı.

Zavallı hayvanlar, sanki yurtlarından uzakta oldukları yetmezmiş gibi kendilerine dar gelen ve hiçbir zaman temizlenmeyen kafeslere kapatılmışlardı. Bakıcıları kafeslerini hiç temizlemiyor; onlara çok az

yiyecek veriyordu. Su kovaları daima çamurlu suyla doluydu.

Kanguru, çayırlarda hopluya zıplaya dolaşmayı severdi; ama burada kafesi o kadar dardı ki değil hoplamak, yürümesi için bile yeterli yer yoktu.

Kaplan, kendi yurdunda ağaç dallarına sere serpe uzanarak güneşlenmeye alışkındı; ama burada, içinde tek bir dal bile olmayan izbe bir kafeste yaşıyordu.

Fil, göllerden hortumuna su çekip sırtına püskürterek banyo yapardı evinde. Ama burada, yarısı boş küçük bir kovadakinden başka su yoktu etraflarda.

Kutup ayılarının küçük gölünde su, her zaman onların alışık olmadığı kadar sıcaktı. Maymunların kafesine tek bir oyuncak bile konmamıştı.

Şehirdeki insanlar kendi işlerine o kadar dalmışlardı ki, hayvanların durumuna aldırış ettikleri yoktu. Kimse çıkıp da, zavallılara niçin böyle fena davranılıyor diye sormuyordu.

Hayvanlar ise çok üzüntülü ve mutsuzdular. Hepsi de insanlarla dost olmaya, hayvanat bahçesini gezmeye gelen çocuklara uzak ülkelerdeki evlerinde nasıl yaşadıklarını, nasıl oyunlar oynadıklarını göstermeye

hazır gibiydiler. Ama, bakımsızlıktan o kadar yorgun, hasta ve açtılar ki, bunları yapacak güçleri yoktu. Hepsinin tüyleri dökülmüş, kuyrukları düşmüş, dişleri çürümüştü. (Hayvanat bahçeleri, çocukların hayvanları daha yakından tanıyıp sevmeleri için yapılmış eğlenceli yerlerdi.) Ama bu bahçe

içler acısı ve kasvet doluydu.

Bir gün, hayvanat bahçesine yeni bir müdür geldi. Alışılmadık, tuhaf görünümlü bir adamdı bu. Aslan yelesini andıran saçları ve kartalinkine benzeyen gözleri vardı.

"Çok değişik bir hayvanat bahçesi müdürü," dedi hayvan bakıcıları.

Nitekim müdürün gelişinden kısa bir süre sonra acayip şeyler olmaya başladı bahçede.

"Onu Bengal kaplanı ile konuşurken gördüm, inanın," dedi bakıcılardan biri heyecanla. "Kaplan ona kendi dilinde cevap veriyordu." Tabii ona kimse inanmadı.

Bir gün de bir başkası:

"Aslanların başlarını okşuyordu bu sabah, yemin ederim," diye gördüklerini anlattı. Ona da inanan çıkmadı. Buna benzer konuşmalar devam etti bakıcılar arasında;

"Filin kulağına bir şeyler fısıldadı. Fil de onu dikkatle dinledi."

"Atmacaları avucundan besledi."

"Maymunlar çevresine toplanıp

onunla oyun oynadılar." Sonunda bakıcılar yavaş yavaş yeni müdürün hayvanlarla konuştuğuna inanmaya başladılar; ama onların ne konuştuğunu bilen yoktu. Oysa hayvanlar ve hayvanat bahçesinin müdürü hayvanların bahçeden nasıl kaçacağını konuşuyorlardı.

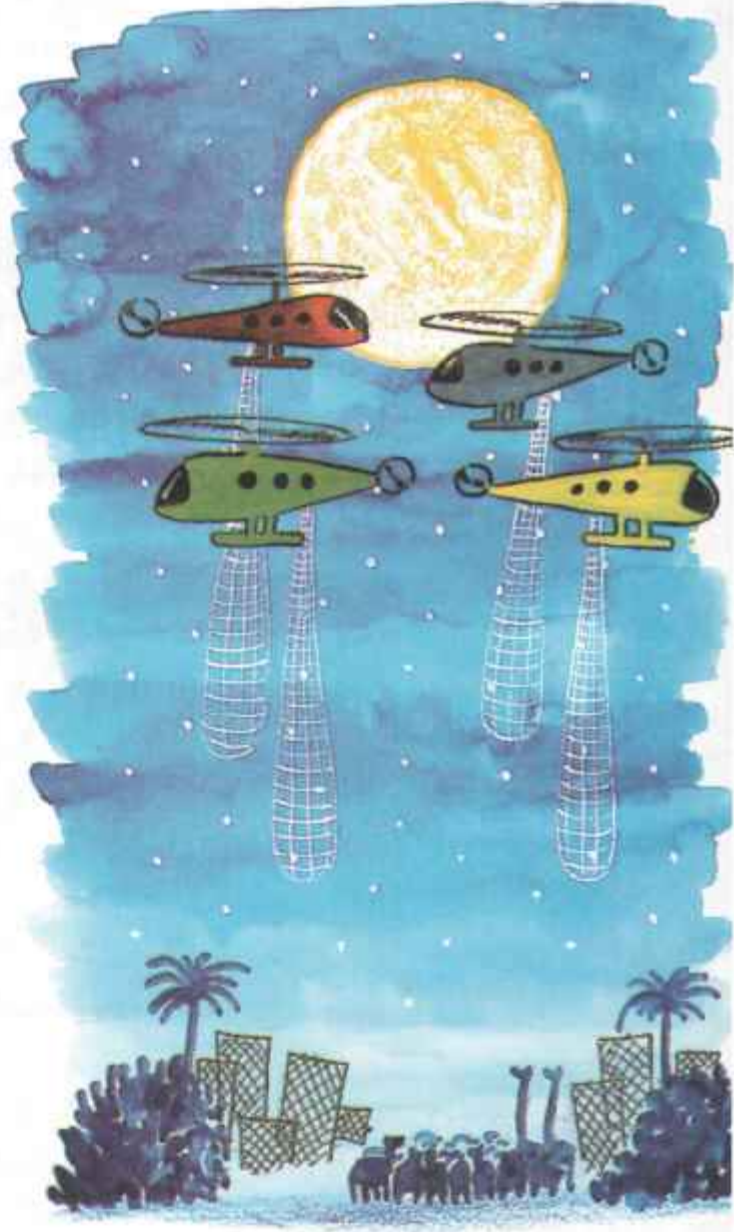
Her şey serin bir sonbahar gecesinde oldu. Normalde, şehirdeki tüm insanların ve hayvanların derin bir uykuya daldıkları bir saatte, şehrin üzerinde pırl pırl parlayan rengârenk dört helikopter gözüksü. Helikopterler, hayvanat bahçesinin üzerine gelince alçaldılar ve aşağıya ay ışığı iplikleri ile örülmüş kocaman ağ attılar.

Bu ağlardan birine sıcak ülkelerin hayvanları toplandı; Tropik ormanlarda yaşayan papağanlar, maymunlar, krokodiller ve yılanlar hepsi bu ağın içine doluştular. Yılanlar, ağın deliklerinden kayıp düşmemek için birbirlerine tutunarak kocaman bir düğüm oldular. Kaplan

ise o kadar bitkin ve hastaydı ki, yürümekte büyük zorluk çekti. O yüzden maymunlar, onun kollarına girerek timsahlardan birinin üzerine oturtular da, zavallı ancak o zaman ağa ulaşabildi.

İkinci ağ ise soğuk ülkelerin hayvanları içindi; Kutup ayıları, penguenler ve foklar bu ağdaydılar. Ren geyikleri ve kutup tilkileri de son güçlerini sarfedip onlara katıldılar.

Üçüncü ağ büyük steplerin hayvanlarını topladı: Zürafalar, gergedanlar ve zebra bu ağa toplandılar. Aslan, rengi solmuş kürkü ve yelesi ile gelmek istemedi. Bu haliyle steplere, yurduna dönmeye

utanyordu. Ama, diğerleri konuşup onu razı ettiler. Aslan olmadan nasıl giderlerdi? Sonunda dayanamayan zavallı aslancık ezile büzüle ağa yerleşti ve heyecanla beklemeye koyuldu.

Dördüncü ve son ağ diğerlerinden farklıydı. Çünkü bu ağ kocaman bir akvaryum taşıyordu. Bütün balıklar ve deniz kaplumbağaları bu akvaryumda bir araya geldiler. Hayvanat bahçesinin tutsak kuşları da akvaryumun kenarına tüneyince son hazırlıklar tamamlanmış oldu.

Bütün hayvanlar kendilerine düşen ağda yerlerini almışlardı. Renkli helikopterler ışıltılar çıkararak sessizce havalandılar. Hayvanlar, ay ışığı ipliklerinden örülmüş ağların içinde nefeslerini tutarak aşağıya, küçücük kalarak uzaklaşmakta olan bahçeye ve şehre baktılar.

Hayvanat bahçesinin müdürü, helikopterler gözden uzaklaşana dek orada durarak onlara el salladı. Zavallı hayvanların yorgun, bitkin hallerine, zayıf yüzlerindeki hüznü gülümsemelerine baktı. Sonra, gözlerinde biriken yaşları silerek yapması gereken son bir işi tamamlamak üzere kafeslerin yanına döndü.

Helikopterler hayvanları doğruca evlerine götürdüler. Sıcak ülkelerin hayvanları kendilerini topraktan buharların yükseldiği, balta girmemiş tropik ormanların ortasında buldular. Soğuk ülkelerin hayvanları ise buzlu suların içine attılar kendilerini. Etraflarını saran bembeyaz karın içinde sevinç çığlıkları atarak

yuvarlandılar.

Zürafalar, zebra lar ve gergedanlarda uçsuz bucaksız steplere kavuştular sonunda. Gözyaşları içerisinde, ta ufka dek uzayıp giden düzlüklere baktılar. Bir kere kendilerini toparlayıp güçlendiler mi burada kilometrelerce koşabilirlerdi artık.

Balıklar ve kuşlara gelince, onlar da diğer arkadaşları gibi özgürlüğün tadını çıkarıyorlardı. Balıklar, lacivert sularda oradan oraya yüzen sürülere katıldılar. Kuşlar, tellere çarpmadan uçabilecekleri mavi gökyüzünde taklalar attılar, rüzgârın sırtına binip bulutların arasında dolaştılar.

Ertesi sabah hayvanat bahçesi, sihirli bir el değmiş gibi tertemizdi. Orada yıllarını geçiren hayvanlardan tek bir iz kalmamıştı geride. Bütün kafesler ise oyuncak hayvanlarla doluydu. Aslanın kafesinde yumuşacık kumaş aslanlar, maymunların kafesinde ise kuyruklarından tellere asılmış boncuk gözlü maymunlar vardı.

Ayıların kafesinde de kocaman oyuncak ayılar kollarını açmış, çocukları bekliyorlardı.

Bunları ilk gören, sabah gün doğarken oraya gelen küçük simitçi oldu. Önce hayal gördüğünü sandı, gözlerini

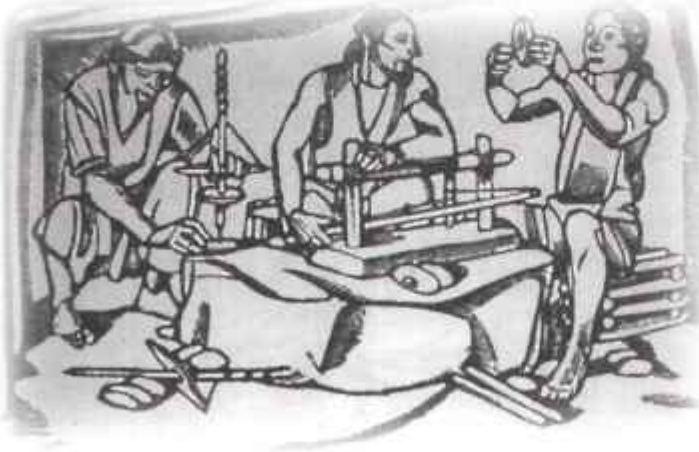
ovuşturup yeniden baktı. Hayır, gördükleri gerçekti. Hemen gidip ayakkabı boyayan arkadaşını çağırdı. Haber kısa zamanda şehrin sokaklarına yayıldı. Boyacı sandıklarını hazırlayan, o gün satacakları simitleri sıraya dizen, sabah gazetelerini yerleştiren çocuklar; küçük su satıcıları, ıracılar, abonmancılar, hepsi olanları duydular. şehrin dört bir yanından koşarak gelen çocuklar, en sevdikleri hayvanları aldılar oyuncak yığınlarının içinden. Onları bağırlarına basıp evlerine götürdüler. Akşamları, yataklarına girip oyuncak hayvanlarına sarılarak gözlerini kapattıklarında uzak ülkelerdeki ormanların, uçsuz bucaksız steplerin ve derin denizlerin öykülerini dinlediler onlardan. Rüyalarında, güneşin altında uzanan aslanları, gllerde oynaşan filleri ve rengârenk papağanları gördüler.

Hayvanat bahçesinin müdürünü ise bir daha gören olmadı.

İNSANLIĞIN UZUN YOLCULUĞU

ALETEN MAKİNEYE DOĞRU

Çakmak taşından sivriltilmiş delici ve keskin aletlerin, kazılarda bulunan kulplu iğnelerin, kolye yapılan ve çok beğenilen delikli istiridye kabuklarının ve tahta boncukların işlenmesinde kullanıldığını biliyor muydunuz? Yeni taş devrinde burgu; yani

10

'delik açmaya yarayan alet' zamanla daha önemli işlerde kullanılır oldu. Oldukça sert taşlar oyularak ve buna tahta sap eklenerek baltalar yapıldı. Sonra burguya bir kol takılarak iki avuç arasında çevrilmesi sağlandı. Günümüzde de kullanılan bir alet olan matkabın bulunuşu da bu denemelerden sonradır. Tabii, gelişmeler bu kadarla kalmadı. Denemeler sonunda, yayın gergin teli iki tarafından burgulara tutturulunca kullanışlı bir düzenek elde edildi. Ardından da matkap bir tezgaha bağlandı. Boru şeklindeki aletlerin burgu yerine kullanılması ve üzerlerine serpilmiş kum tanelerinin yardımıyla delikler açılması, o günün koşullarında ve o günün insanı için küçümsenecek bir gelişme değil. Hepimiz biliyoruz ki, bugün kullandığımız makinelerin temelinde, küçük aletler yatmaktadır ve bu küçük aletlerin bileşkesi hayatı kolaylaştırmaktadır. Tüm insanlık da bundan nasibini almaktadır.

Ne demişler; "Alet işler, el övünür."

Üç eşsiz dergi...

Sizin için...

Aylık çocuk dergisi...

Eşi benzeri yok. Okumayı seven, güzel şeyler okumak isteyenler için... Abone olun, size hep gelelim...

12 sayı karşılığı yıllık abone bedeli 3.500.000 TL

(Abone olmak için sayfayı çeviriniz.)

Büyükleriniz için...

Çocuk edebiyatı araştırmaları dergisi.

Anne babalar, kütüphaneciler, araştırmacılar, yazarlar, çizerler, öğretmenler için...abone olun.

4 sayı karşılığı yıllık abone bedeli 1.900.000 TL

(Abone olmak için sayfayı çeviriniz.)

Kedi dostları için...

Kedileri ve hayvanları seven herkes için...

4 sayı karşılığı yıllık abone bedeli 1.700.000

TL

(Abone olmak için sayfayı çeviriniz.)

KIRMIZIFARE ABONE FORMU

Kırmızıfare Dergisi'ne bir yıllık (12 sayı karşılığı) abonelik bedeli 3.500.000 liradır. Abone olmak için aşağıdaki yollardan biriyle ödemenizi yaptıktan sonra bu formu bize faksla veya posta ile gönderiniz.

Mavibulut Yayınları Yeniçarşı Cad. 33 Ferah Ap. Galatasaray İstanbul.
Tel: 0212-252 63 75 Faks: 0212-244 08 60 mavibulut@superonline.com

Ödeme yapmak için:

- 1. Postaneden:** Bu formu doldurduktan sonra bir postaneden posta çeki ile Kırmızıfare Dergisi 127469 numaralı posta çeki hesabına yatırıp alındı belgesi ile birlikte formu bize gönderiniz veya fakslayınız.
- 2. Bankadan:** Mavibulut Yayınları İş Bankası Beyoğlu Şubesi 1011-1298483 numaralı veya Yapı Kredi Beyoğlu Şubesi 1560185-1 numaralı hesaba yatırdıktan sonra bu formla birlikte ödeme dekontunu bize gönderiniz veya fakslayınız.
- 3. Kredi Kartıyla:** Kredi kartı numaranızı ve son kullanma tarihini aşağıya yazıp bu formu bize gönderiniz veya fakslayınız.

☐ Visa	☐ MasterCard	☐ EuroCard	☐ Son kullanma tarihi
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

Kart No:

Kredi kartı sahibinin adı soyadı, imzası:

Ödeme miktarı:.....TL

Abonenin adı soyadı:

Adresi ve telefonu:

Doğum günü, ayı, yılı:

Okuduğu okul:

Binbir Kitap ABONE FORMU

Binbir Kitap Dergisi'ne bir yıllık (4 sayı karşılığı) abonelik bedeli 1.900.000 liradır. Abone olmak için aşağıdaki yollardan biriyle ödemeyizi yaptıktan sonra bu formu bize faksla veya posta ile gönderiniz.

Mavibulut Yayınları Yeniçarşı Cad. 33 Ferah Ap. Galatasaray İstanbul.
Tel: 0212-252 63 75 Faks: 0212-244 08 60 mavibulut@superonline.com

Ödeme yapmak için:

- 1. Postaneden:** Bu formu doldurduktan sonra bir postaneden posta çeki ile Kırmızıfare Dergisi 127469 numaralı posta çeki hesabına yatırıp alındı belgesi ile birlikte formu bize gönderiniz veya fakslayınız.
- 2. Bankadan:** Mavibulut Yayınları İş Bankası Beyoğlu Şubesi 1011-1298483 numaralı veya Yapı Kredi Beyoğlu Şubesi 1560185-1 numaralı hesaba yatırdıktan sonra bu formla birlikte ödeme dekontunu bize gönderiniz veya fakslayınız.
- 3. Kredi Kartıyla:** Kredi kartı numaranızı ve son kullanma tarihini aşağıya yazıp bu formu bize gönderiniz veya fakslayınız.

☐ Visa	☐ MasterCard	☐ EuroCard	Son kullanma tarihi
____	____	____	____

Kredi kartı sahibinin adı soyadı, imzası: Ödeme miktarı:.....TL

Abonenin adı soyadı:
Adresi ve telefonu:

Kedi Dergisi ABONE FORMU

Kedi Dergisi'ne bir yıllık (4 sayı karşılığı) abonelik bedeli 1.700.000 liradır. Abone olmak için aşağıdaki yollardan biriyle ödemenizi yaptıktan sonra bu formu bize faksla veya posta ile gönderiniz.

Mavibulut Yayınları Yeniçarşı Cad. 33 Ferah Ap. Galatasaray İstanbul.

Tel: 0212-252 63 75 Faks: 0212-244 08 60 mavibulut@superonline.com

Ödeme yapmak için:

- 1. Postaneden:** Bu formu doldurduktan sonra bir postaneden posta çeki ile Kırmızıfare Dergisi 127469 numaralı posta çeki hesabına yatırıp alındı belgesi ile birlikte formu bize gönderiniz veya fakslayınız.
- 2. Bankadan:** Mavibulut Yayınları İş Bankası Beyoğlu Şubesi 1011-1298483 numaralı veya Yapı Kredi Beyoğlu Şubesi 1560185-1 numaralı hesaba yatırdıktan sonra bu formla birlikte ödeme dekontunu bize gönderiniz veya fakslayınız.
- 3. Kredi Kartıyla:** Kredi kartı numaranızı ve son kullanma tarihini aşağıya yazıp bu formu bize gönderiniz veya fakslayınız.

☐ Visa	☐ MasterCard	☐ EuroCard	Son kullanma tarihi
____	____	____	____

Kredi kartı sahibinin adı soyadı, imzası:

Ödeme miktarı:.....TL

Abonenin adı soyadı:

Adresi ve telefonu:

KARINCANIN DÜĞÜNÜ

Gülten Karlı

Eve gelirken gördüm... Senin de bir karınca düğünü görmeni isterdim.

Biliyorsun pek yere bakarak yürümem ama, yerde bir karaltı görünce durdum. Kıpır kıpır kaynayan kara bir yumak! Niçin bu kadar çoklar? Vardır elbet bir sebebi. Dur bir bakayım diye düşündüm. İzlemeye başladım.

Benden kat kat ufaktılar. Birini alıp küçük tırnağımın üzerine koysaydım, kendini uçsuz bucaksız bir alanda sanırdı. Ya ben? Ben nasıldım onların gözünde? Koca bir dev! Bu koca devden korkabilirdi belki. Usulca çömeldim.

Bir top karınca yumağı... Niçin toplandıklarını anlamak için, gözüme topluluğun dışında olan birini kestirdim. İzlemeye koyuldum. Bunun adı "Ti" olsun, dedim kendi kendime. Ti, bir süre burnunun doğrultusuna yürüdü. Sonra sağa saptı. Ufak bir ağaç parçasına yaklaşıncaya, birden yönünü değiştirdi. Hemen

vazgeçme Ti, Dur sana yolu açayım dedim.

Ti beni duymadı. Üç yüz altmış derece bir dönüş yaptı. Tekrar geldiği yoldan geri gitmeye başladı. Yüzükoyun uzandım. Ti beni duyumsamalı ve ona yardım etmek istediğimi anlamalıydı. İşaret parmağımın üzerine aldım onu. Az önce engel çıktığı için devam etmek istemediği noktaya koydum. Hadi Ti, nereye gitmek istiyorsan git dedim.

Ti, beni dinlemedi. Yuvanın ağzına, karınca yumağına doğru yürümeye başladı. Ben Ti ile uğraşırken, yumak biraz çözülmüş gibi olmuştu. Bu arada yuvadan kanatlı karıncalar çıkmaya başladı. Bir anda ortalık kanatlı karıncalarla doldu.

Yumak hızla çözülyordu.

Ti, kalabalığın arasına dalıp kayboldu.

"Şimdi anladım! Bu bir düğün!" diye bağırdım. Karınca düğünü! Gelini hemen tanıdım. Kanatları daha parlak, beli daha

ince idi. Çok da süslüdü. Işıl ışıl yanyor, süzüm süzüm süzülüyordu. Herkes ona bakıyordu. O ise, durmadan kanatlarını oynatıyor, hafif bir esintide titriyordu... Şu kocaman kanatlı karıncalar da yakınları olmalı.

önce "Ti" adını verdiğim karıncaydı. Ti, az gitti, uz gitti sonunda Fi'ye ulaştı. Fi, onu gördü. Karşılıklı durdular. Kavgaya edecekler! Kavganın sebebi de şu olabilir: Belki Fi, çok önceden yiyecek ararken, Ti'nin erkek arkadaşını görmüş ve ona "merhaba!" demiştir.

Ama yok!

Demek Ti, düğüne geliyordu...

Ti'ye bir ad bulduğum gibi, geline de bir ad bulmalıydım. Düşündüm... Ne olabilir? "Fi". Evet Fi. Bu ad yakıştı ona.

Sevgili Fi! Narin, ince belli Fi! Beni duyuyor musun? Söyler misin bana, damat nerede?

Anlaşılan Fi, damadı bekliyordu. Bu arada karıncalar yuvanın ağzından çekilmişti. Sanırım bu işi deminden beri sağa sola koşuşturan Fi'nin koca kanatlı yakınları sağlamıştı. Fi, yuvanın ağzında süzülürken, karıncalar çevresinde halka olmuştu.

Topluluktan kopan bir karınca halkayı bozdu. Fi'ye doğru yürüyürmeye başladı. Tanıdım. Bu az

Düşündüğüm gibi

olmadı. Ti, şaha kalkmış atlar gibi ön ayakcıklarını kaldırdı.

Kanatlarını titreterek oynadılar. Karşılıklı oynadıklarına göre, birbirlerini seviyor olmalıydılar...

Oyun bitti. Sarı tüylü, genç bir arı belirdi. Güzel sesiyle vızıldadı. Fi, başını kaldırıp baktı. Genç arı Fi'ye küçük bir gösteri yaptı: Döndü, döndü... Ardından alana yumuşak bir iniş yaptı. Fi, genç arıya doğru yürüdü. Yürüdükçe, kanatlarındaki pullar parıldadı. Genç arı, narin Fi'yi kanatları üzerine aldı. Geldiği gibi döne, döne uçup gitti.

Fi, kovanda yaşamaya başladığından beri güzelleştikçe güzelleşmişti. Çünkü o, bir arı değildi. Bu yüzden, bal da

yapamıyordu. E ne yapardı? Süslendi, bezendi oturdu.

Fi, çok güzelleşmişti...

Kovandaki tüm arılar ona, "Prenses Fi!" diyordu.

Bir sabah Fi evlendiği arıya, "Biliyor musun Vız, biz karıncalar her ilkbaharda kanat güzeli yarışması düzenleriz." dedi. "İzin verirsen, ben de bu yarışmaya katılabilir miyim?"

"Çok istiyorsan, katılabilirsin." dedi Vız. Bunun üzerine Fi, kolları sıvadı. Günlerce süslendi... Süslendikçe güzelleşti. Güzelleştikçe de keyiflendi. Fi, güzelliğe doymuyordu. İstiyordu ki, en güzel o olsun. Bu nedenle kovanın kapısında dikiliyor, kırlardan dönen arıcıkların çiçek tozlarını alıp kanatlarına sürüyordu. İki kanadı olsa neyse! İncecik beline de kanatlar taktırmıştı. Fi'ye çiçek tozu taşımaktan bıkmıştı arıcıklar.

Yarışma günü gelmişti. Fi, son bir kez aynanın karşısına geçti. Evire çevire kanatlarına baktı. Işıl ışıl kanatları "En güzel kanatlar benim!" dedi, güldü Fi. Olduğu yerde şöyle

bir döndü, "Artık prenses değil, Kanat Güzeli Kraliçesi Fi," diye fısıldadı.

Genç arı, kovandan çıkarken güzel prensesine yardım etti. Çok heyecanlıydı Fi. Durmadan, "Güzel miyim, sevgili Vız diye soruyordu. Genç arı da, "Evet .Çok güzelsin

sevgili prensesim!" diyordu. Böyle konuşa konuşa karınca yuvasına doğru uçmaya koyuldular.

Yarışma, karınca yuvasının önünde yapılacaktı. Jüri üyeleri yerlerini almışlardı. Yarışmaya katılacak olan karıncalar da son hazırlıklarını tamamlamak üzereydiler. Hepsinin kanatları son derece güzeldi.

Yanışmanın başlamak üzere olduğu duyuruldu. Güzel kanatlı karıncalar süzülerek, jüri üyelerinin önünde sıra oldular. Bu arada genç arının vızıldaması duyuldu. Karıncalar kafalarını kaldırıp baktılar. Fi onlara el salladı, öpücükler gönderdi. Genç arı döne döne alana indi. Sevgili prensesim usulca indirdi. Fi'nin

geldiğini gören karıncalar başına toplandılar. Hepsi Fi'yi çok özlediklerinden sarılıp öpmek istedi. Ama Fi, "Kanatlarım bozular!" diyerek hiç birini yanına yaklaştırmadı.

Kalabalıktan biri, "Yuvana hoş geldin arkadaşım! İçeri gir de bir şeyler sunalım," dedi. Fi, başını yavaşça sesin geldiği yöne çevirdi. Arkadaşı Ti'ydi bu. Dudaklarını büzdü, gözlerini kırpıştırarak, "Davetinize teşekkür ederim. Üzgünüm! Gelemeyeceğim!" dedi.

"Niçin?" diye şaşkınlıkla sordu Ti.

"Küçücük yuvanız var! Kapıdan nasıl sığarım?"

Kanatlarım bozular sonra. Hem ben, sizleri görmeye gelmedim. Kanat Güzeli yarışmasına katılmak için gelmiştim." dedi. Karıncalar şaşkındı. Fi, ne çabuk değişmişti böyle!

Fi, değişmişti. Minik burnunu havaya dikti. Karınca kalabalığını yararak, salına salına jüri üyelerinin bulunduğu yöne doğru yürümeye başladı. Bu arada "Hapşuuu! Hapşuuu! Hapşuuu!" diye gök gürültüsünü andıran bir ses işitildi. Ne olduysa işte bu anda oldu. Prenses Fi'nin kanatları, şiddetli hapşırığın etkisiyle uçup gitti.

"Kimmiş bu hapşırın abla?"

"Bilmem."

"Eve gelirken bir karınca yuvası görmüş ve onları izlemiş olabilirsin. Peki abla, Fi'nin evlendikten sonra böyle şeyler yaptığını nerden biliyorsun?"

"Sen, her akşam uyumadan önce masal anlatmamı istemiyor muydun?"

"İstiyordum."

"İşte bu da bir masal. Ben uydurdum."

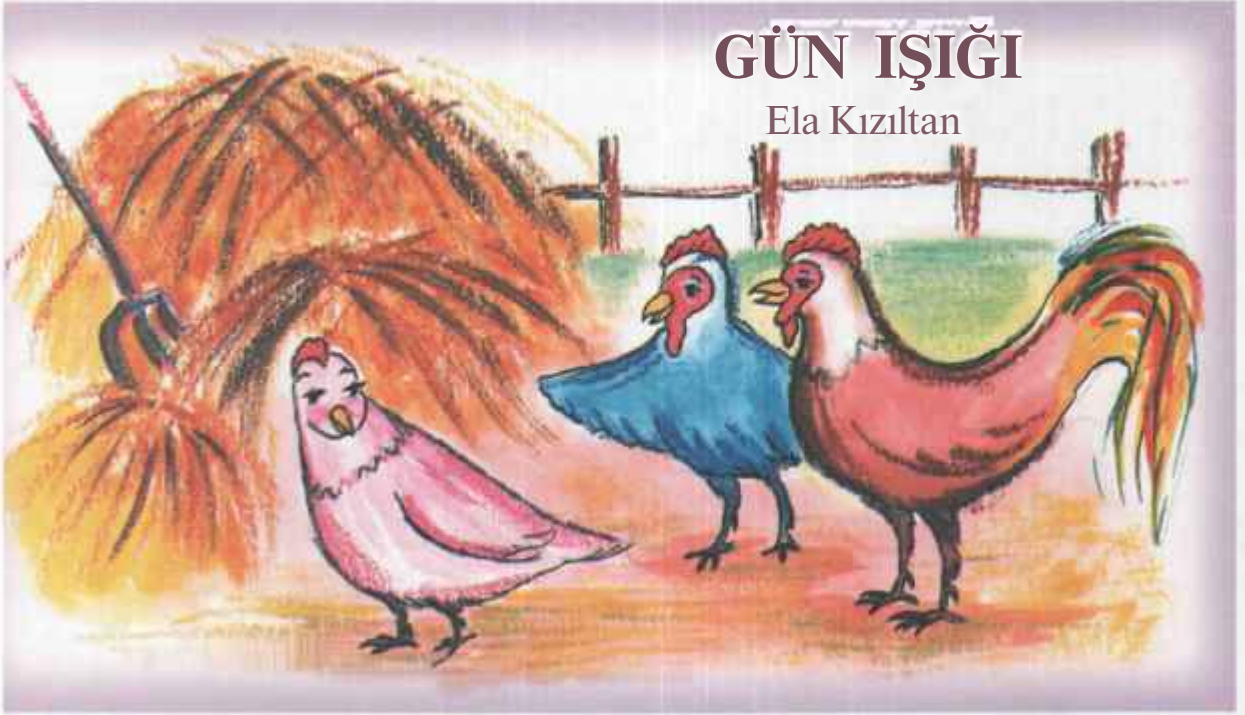

Resimleyen: Zerrin Cebeci

GÜN IŞIĞI

Ela Kızıltan

Gün ışığı da diğer tavuklar gibi akşam yemini yemiş sonra da kümese konmuştu. Oldukça güzel bir tavuktu Gün ışığı. Parlak tüyleri ışıltılar yayıyordu etrafa. Çiftlikteki bütün horozlar, hatta komşu çiftliğin horozları bile aşıkta ona. Ama hiç de mutlu görünmüyordu Gün ışığı. Nedendir bilinmez; hep bir sıkıntısı varmış gibiydi.

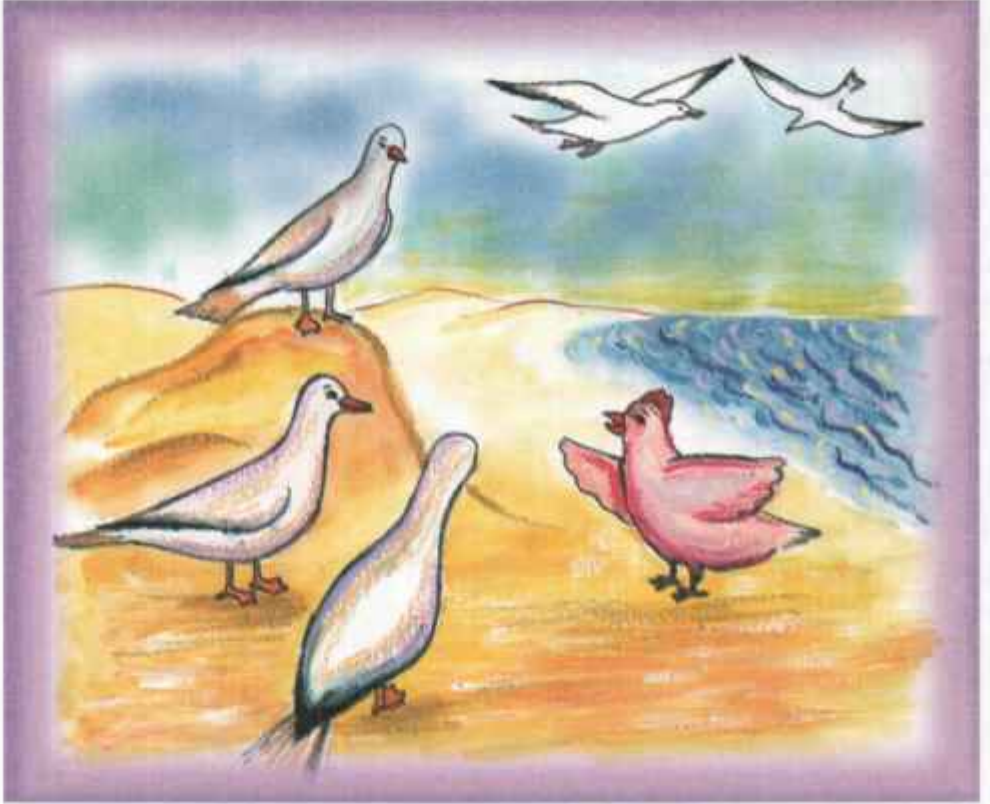
15

Şimdi de kümesin bir köşesine tünemiş, dertli dertli düşünüyordu. Neler düşünüyordu acaba Gün ışığı? Niye böyle üzgündü? İşte bunu kimse bilmiyordu. Ne sahibi Can biliyordu bunu, ne arkadaşları, ne de her sabah ışıklarıyla onu öpen güneş.

Gökyüzünde uçmak istiyordu Gün ışığı. Uçsuz bucaksız gökyüzünde yorulana kadar uçmak; sonra da denize dalmak. Oralarda hayat nasıldı kim bilir? Bunu çok merak ediyordu. "Şu martılarda ne şanslı." diye düşündü. Onlar hem gökyüzünde uçabiliyor hem de başlarını denize sokup orada ne var ne yok görebiliyorlardı. "Keşke bir martı olsaydım." dedi kendi kendine. "Ama değilim işte. Hiçbir zaman göklerde uçup denizde

yüzemeyeceğim. Tavuk doğduğum için daima tavuk olarak kalacağım. Haksızlık bu!"

Böyle düşünme düşünme sonunda derin bir uykuya daldı. O gece çok güzel bir rüya gördü Gün ışığı. Rüyasında martı olmuştu. Diğer martı arkadaşlarıyla gökyüzünde dans etmiş, sonra da yüzme yarışına katılmıştı. Uyandığında hâlâ rüyasının etkisindeydi. Birden aklına parlak bir fikir geldi. "Neden olmasın?" dedi, yüksek sesle. "Martı olmasam bile, martı arkadaşlar edinebilirim kendime. En azından gökyüzündeki, denizdeki hayatı anlatırlar bana. Evet, evet martılarla arkadaş olacağım."

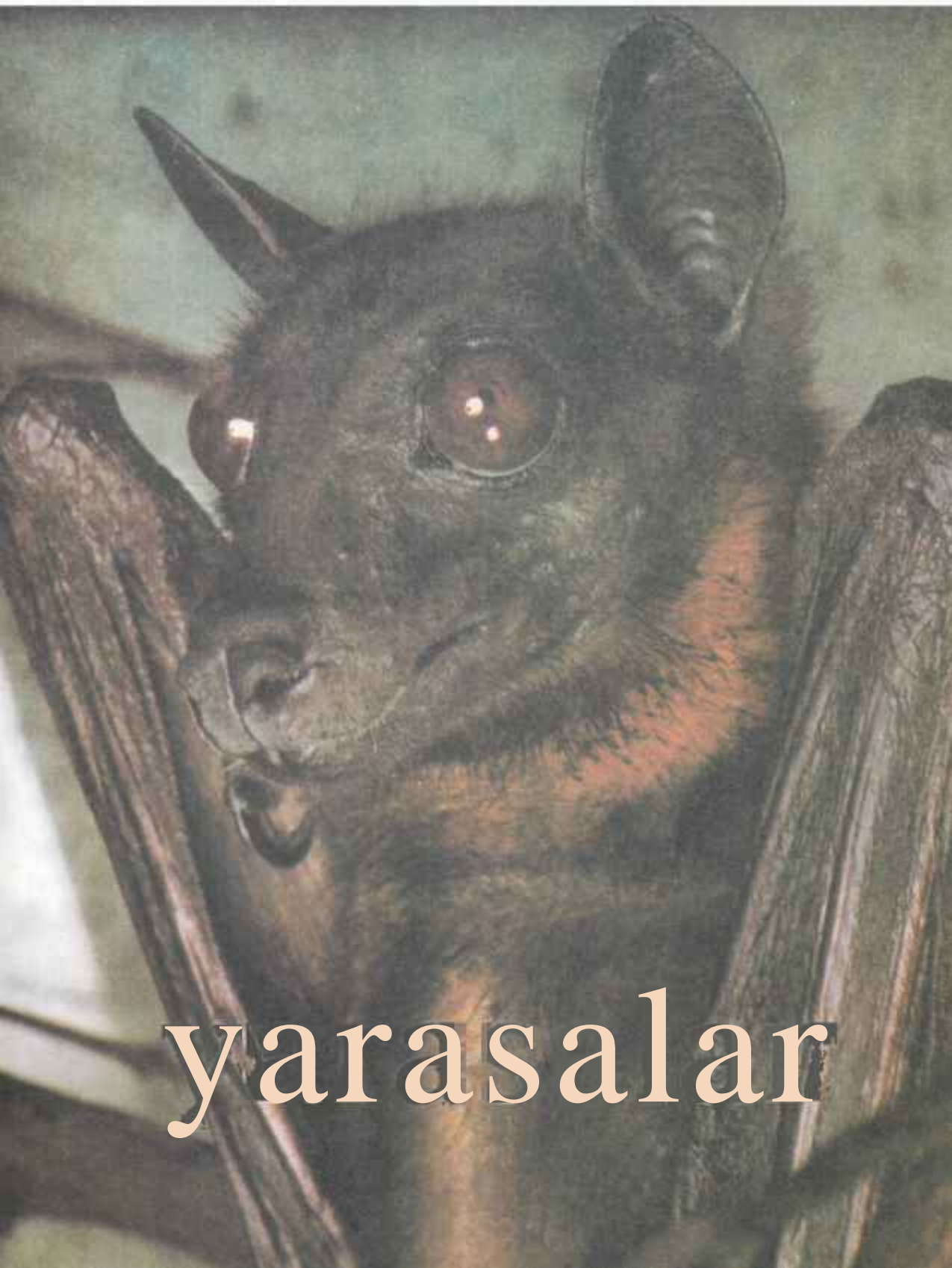

Aldığı bu yepyeni kararla kumsala indi. Orada birçok martı vardı. Onlarla konuştu. Onları ne kadar beğendiğini, hayatlarını ne kadar merak ettiğini anlattı. "Benimle arkadaş olur musunuz?" diyerek bitirdi konuşmasını. Martılar

"Tabii oluruz," dediler hep bir ağızdan. Onun gibi ilginç bir arkadaşları hiç olmamıştı. "Hem de çok memnun oluruz!" dediler.

Günler haftaları, haftalar ayları kovaladı. Gün ışığı'nın doğum günü geldi. Doğum gününün sabahı bütün martılar Gün ışığı'nın kümesinin önünde toplandılar. "Kapat gözlerini Günışığı!" diye seslendiler hep bir ağızdan: "Kapat gözlerini ve yürü! Evet evet tam orada dur! Artık gözlerini açabilirsin." Gözlerini açtığı anda kendini kocaman bir balık ağının ortasında buldu Gün ışığı. Ağın her bir ucundan bir martı tutmuş, onu uçurmak için hazır bekliyordu. İnanılmaz bir şeydi bu ve uçurdular martılar onu. Hem de bütün gökyüzünü dolaştırdılar. Artık çok mutluymuştu Gün ışığı. "Evet, ben gerçekten şanslı bir tavuğum," dedi kendi kendine.

yarasalar

Yarasa aslında tam 980 uçan memeli türünün ortak adıdır. Memeliler arasında süzülerek değil, kanatlarını çırparak gerçek anlamda uçmayı beceren tek yaratıktır. Böcek yerler, hatta böceklerin aşırı çoğalmalarını önlemek açısından yararlı olurlar. Meyve, çiçektozu ve balözü de yiyebilirler. Amerika'nın tropik kesimlerinde yaşayan bazı vampir yarasalar ise memelilerin ve iri kuşların kanlarını emerler. Bu türler kuduz hastalığının da yayılmasına yol açarlar.

Batı'da korkutucu efsanelere konu olmuşlardır, Doğu'da ise uzun yaşamının ve şansın simgesi olmuşlardır.

Yarasaların tümüne yakın bir bölümü gün boyunca barınaklarında kalır ve

gece olduğunda beslenmeye çıkar. Barınak için genellikle mağara, kaya

oyukları gibi

kuytuları seçerler. Birçok tür

uyuklamak, besinlerini güvenilir bir yerde çiğneyip yutmak ve kötü hava koşullarından korunmak için geceleri de mağaralara girer. Uçmak, bu memelilerin yer değiştirmek için kullandıkları başlıca yoldur. Bazı yarasalar yerden kolaylıkla havalanabilir.

Uzun kuyruklu yarasalar ise olabildiğince yüksek yerlere tüneler ve uçmak için kendilerini boşluğa bıraktıklarında bir süre düşerler. Yarasalar genellikle geniş topluluklar oluşturacak biçimde bir araya gelir, tünelerine başaşağı asılırlar. 20 yıla kadar yaşayanları vardır.

Yankıyla yönelen yarasalar yüksek frekanslı kısa ses darbeleri üretir.

Çevreden yansiyarak geri dönen bu

seslerin çözümlenmesi

hayvanın engellerden kaçınmasını ve avının

yerini belirlemesini sağlar.

Kaynaklar: Anabritannica, The Hamlyn Children's Animal World Encyclopedia

SEVMİYİ BİLMEK

Mi, sobanın yanından mırıldanarak kalktı. Çok uyumuştı. Patilerini öne uzatarak gerindi. Pınar ablası ders çalışıyordu. Bir ara başını kaldırarak Mi'ye baktı. Dudaklarının arasından çıkan sevgi dolu öpücüğü ona doğru üfledi. "Çok tatlı bir kedisin." dedi.

Ne demekti bu? Anlamını bilmiyordu, ama; iyi bir şey olmalıydı. Bu söz onu şımartmaya yetti. Hiç vakit kaybetmeden ablasının yanına gitti. Bacaklarına süründü. Ablasının sıcaklığı ona annesini anımsattı.

Çok yüksek bir evin, (insanlar buraya apartman diyorlardı) beşinci katında oldukça büyük bir kutunun içinde kardeşleri ve anneleri ile birlikte yaşıyorlardı. Pınar ablalarıyla aynı kattaydılar. Anneleri yemek bulmaya gidiyor, yavruları bu duruma çok üzülüyorlardı. Kutunun içinde üç yavru ve bir büyük kedi görünce Pınar çok şaşırmişti. Onlarla ilgilenmeyi; hem Pınar, hem de annesi ihmal etmiyordu. Üstelik bir gün babası, kedilerin ayaklarının topal olduğunu düşündü. Neden dersiniz, daha yürüyemeyecek kadar miniktiler. Miyav diyemiyor, "cik, cik, cik" diye bağıyorlardı. Çok sevimliydi. Kedileri evlerine aldılar. Üç yavru kediye bakmak pek kolay olmuyordu. Oldukça hareketli ve yaramazdılar. Bir gün üçü de balkonda oyun oynarken, üst kattaki komşular sepet sarkıtmiş ve bizimkiler ipe tırmanmaya başlamışlardı. Bütün komşuların Pınar ablalarına seslendiğini, düşeceklerini sanıp, çok korktukların anımsadı. İçinden güldü.

Az sonra kapı çalındı. Gelen anne ve babalarıydı. Okuldan dönünce ablası eve geliyor, Mi ile yalnız kalıyordu. Heyecanla kapıya koşular. Ablası kapıyı açtı. Yorgun görünüyorlardı. Onları karşıladıktan sonra Mi uyudu.

Ayşe Pınar KÖPRÜCÜ

Mavibulut Yayınları

Artık Kendim Boyayabilirim Fatih Erdoğan
Artık Kendim Çizebilirim Fatih Erdoğan

*

Aç Tırtıl Eric Carle
Annem ve Ben Leyla Sakpınar
Kardeşim ve Ben Leyla Sakpınar
Babam ve Ben Leyla Sakpınar
Dedem ve Ben Leyla Sakpınar
Sevgi Kitabı Nuran Turan *Attila Akdeniz*
Anneme Neler Oluyor? Özlem Mumcuoğlu *Huban Korman*
Saklambaç Oyunu Nuran Turan *Mıstık*
Barış Çiçeği Nuran Turan *Turgut Keskin*
Yok Devenin Başı Nuran Turan *Sibel Demirtaş*
Fili Yuttu Bir Yılan Fatih Erdoğan
Beş Beyaz Benekli Baykuş Bana Bakıyor Fatih Erdoğan
Pabucumun Bağı Çözüldü Fatih Erdoğan
Okula Geç Kaldım Fatih Erdoğan
Dedem Bana Düdük Yaptı Fatih Erdoğan
Geçiyordum Ugradım Fatih Erdoğan
Ablam Bana Dil Çıkardı Fatih Erdoğan
Sınıfta Kaldım Haberim Yok Fatih Erdoğan
Kuşumu Kim Kışkıkladı? Fatih Erdoğan
Beş Beyaz Benekli Baykuşun Dönüşü Fatih Erdoğan
Korkunç Korkuluğun Korkusu Fatih Erdoğan
Yağmur Yatağım İslatınca Jülide Sevim Aysun *Yıldız Sünnetçioğlu*
Kim Korkar Gambliğomdan Nuran Turan *Sibel Demirtaş*
Pofuduk Tembeller Ülkesinde İlda Delimenkanoğlu *Melek Öndün*
Küçük Beyaz Bulut Serpil Ural
Yıl Dede'nin Dört Kızı Perihan Karayel
Etekleri Zil Çalan Kız Nilgün Mete Aydagül *Melek Öndün*

*

Gökyüzündeki Tuhaf Delik Dilek Aykul Bishku *Betül Sayın*
Bir Işık Bin Işık Handan Derya *Yıldırım Derya*
Halil'in Yeni Ayakkabıları Nuran Akingüç İnceer

*

Serdar'a Öyküler Nuran Turan *Saadet Ceylan*
Serdar'ın Zaman Yolculuğu Nuran Turan *Mehmet Koyunoğlu*
Babaannemin Öykü Sepeti Nuran Turan *Saadet Ceylan*
Serdar'ın Rüya Kapamı Nuran Turan *Mustafa Delioğlu*
Nasreddin Hoca Eğlence Köyü Nuran Turan *Nazan Erkmen*
Nasreddin Hoca ve Serdar Nuran Turan *Nazan Erkmen*
Gönül Kuşu Michal Snunit *Fatih Erdoğan*
Atatürk ve Serdar Dolmabahçe'de Nuran Turan *Fatih Erdoğan*
Atatürk ve Serdar Anıtkabir'de Nuran Turan *Sunder Erdoğan*
Atatürk ve Serdar Yalova'da Nuran Turan *Ahmet Yeşil*
Atatürk ve Serdar Pera Palas'ta Nuran Turan *Fatih Erdoğan*

*

Küçük Prens Saint-Exupery
Uçurtmam Bulut Şimdi Sevim Ak *Behiç Ak*
Seni Seviyorum Coco Güngör Köknel *Emine İnkaya*
Penguen Tigi'nin Özlemi Melek Güngör *Mustafa Delioğlu*
Onu Seviyorum Fatih Erdoğan *Attila Akdeniz*
Sen Bir Kızılderilisin Hannes Janosch
Coco ve Sirk Yıldızı Güngör Köknel
İsmail ve Babamın 68 Kuşağı Necdet Neydim
Benim Orkestram Sizininki Döver Melek Güngör
Çirkin Çirkef Cinleri ve Gül Sokağı Sakinlerinin Savaşı Dilek A. Bishku

Yaşasın kitaplar ve çocuklar...

1. Çocuk ve Gençlik Yayınları Fuarı 13-17 Mayıs 1998

Her gün 10:30-19:00, giriş ücretsizdir
TÜYAP Sergi Salonu Tepebaşı İstanbul
Korkmaz Yiğit Vakfı'nın katkılarıyla